

Základní přehled baltských jazyků

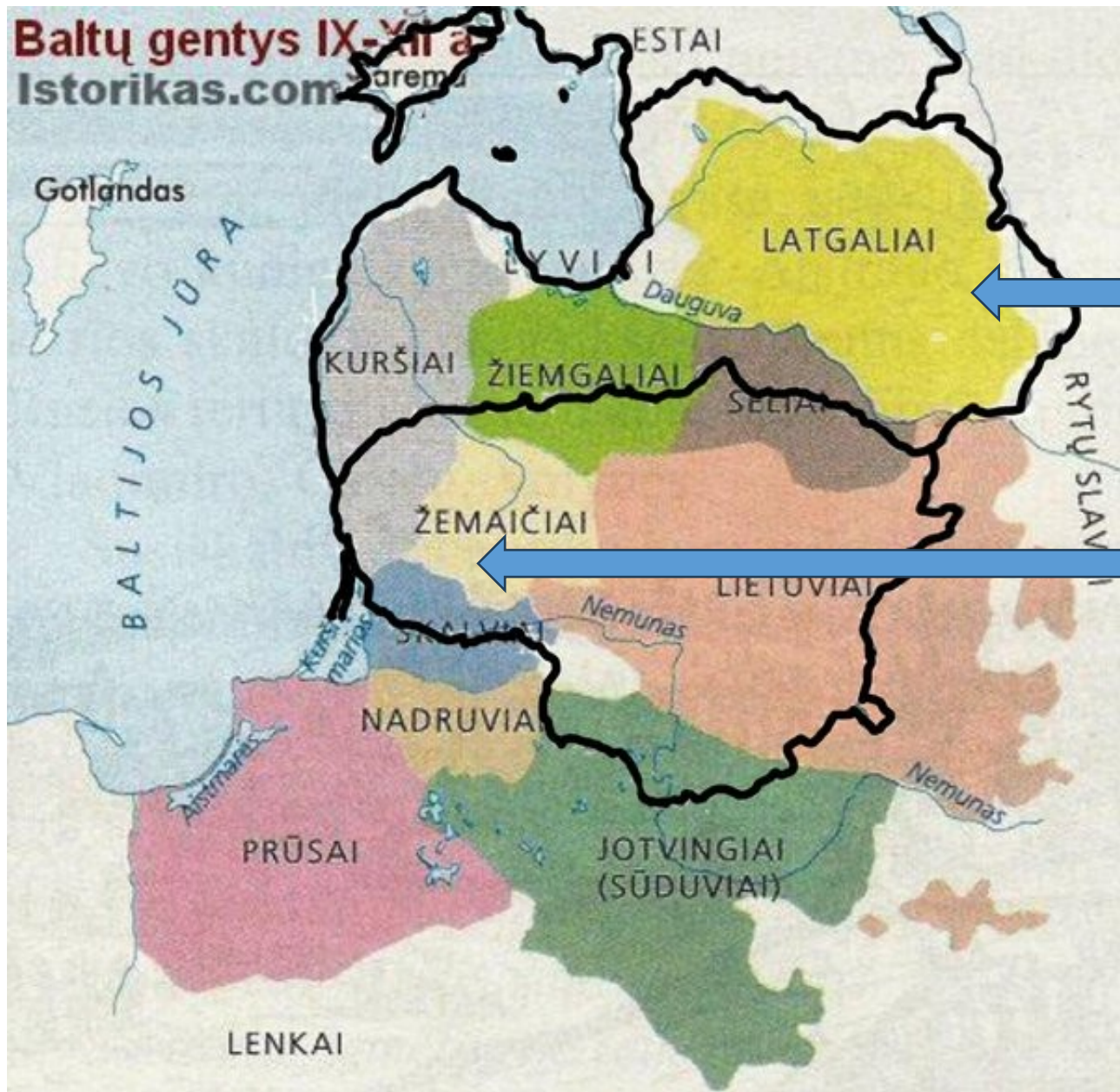
Lotyština

a

Litevština

jsou jediné **ŽIVÉ** baltské jazyky

Základní přehled baltských jazyků

Latgalština (v Lotyšsku)

a

Žemaitština (v Litvě)

jsou silné dialekty lotyštiny a litevštiny, někdy považovány za samostatné jazyky

ŽEMAITIJA (latinsky a anglicky **SAMOGITIA**, polsky a česky **ŽMUĎ**)

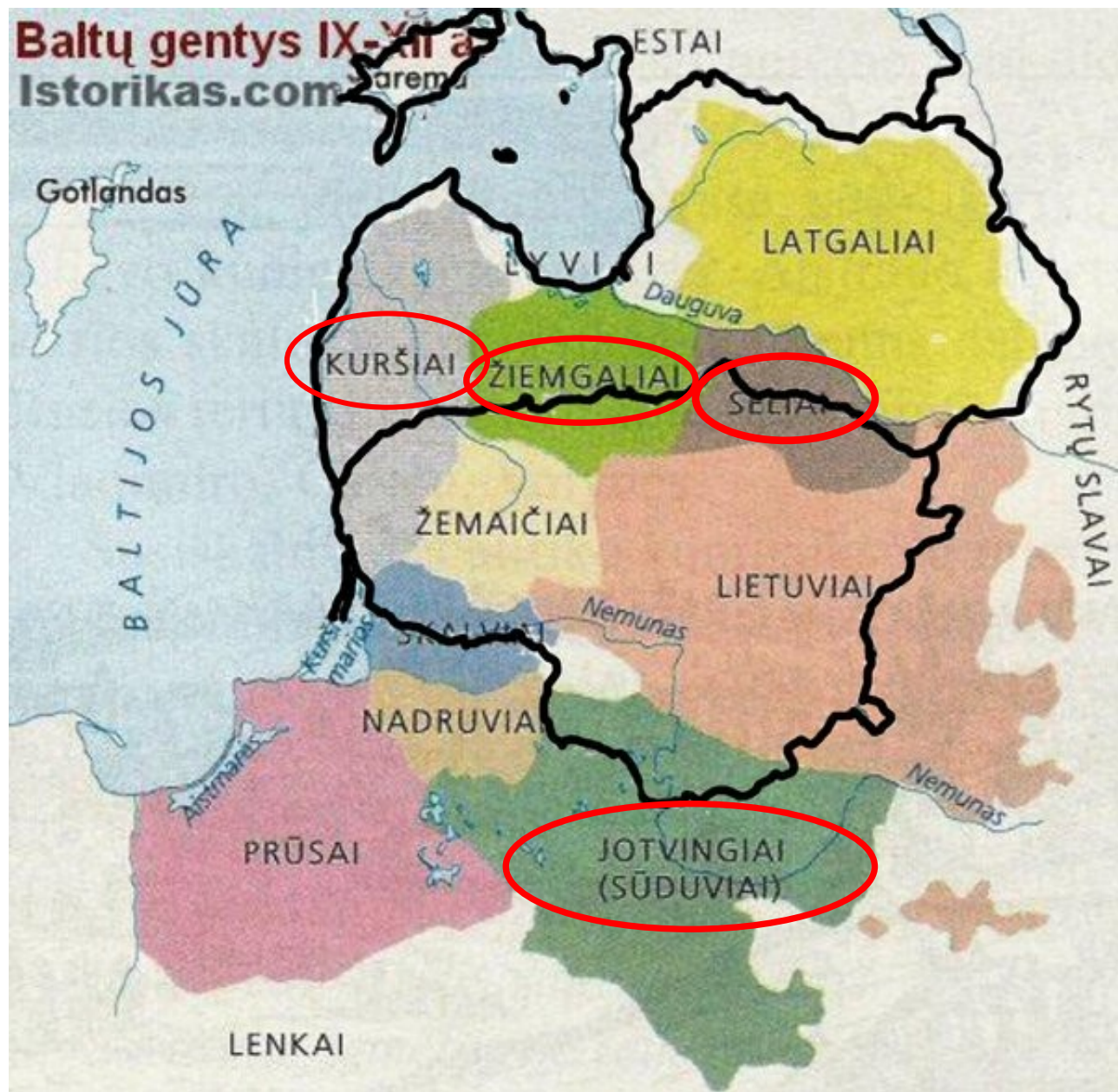

Základní přehled baltských jazyků

Pruština je
ZANIKLÝ baltský jazyk,
je však přímo zachycen v
písemné podobě

Základní přehled baltských jazyků

Malé baltské jazyky jsou **ZANIKLÉ** jazyky, nemají písemné prameny, víme o nich pouze nepřímo, např. ze středověkých kronik nebo místních názvů

Zaniklé baltské jazyky

PRUŠTINA

Malé baltské jazyky:

Kuronština

Zemgalština

Sélština

Jotvinština

Galindština

LIETUVA - LITVA

Dnešní tvar: *Lietuva, lietuvis / lietuviai*

Historické zápisy:

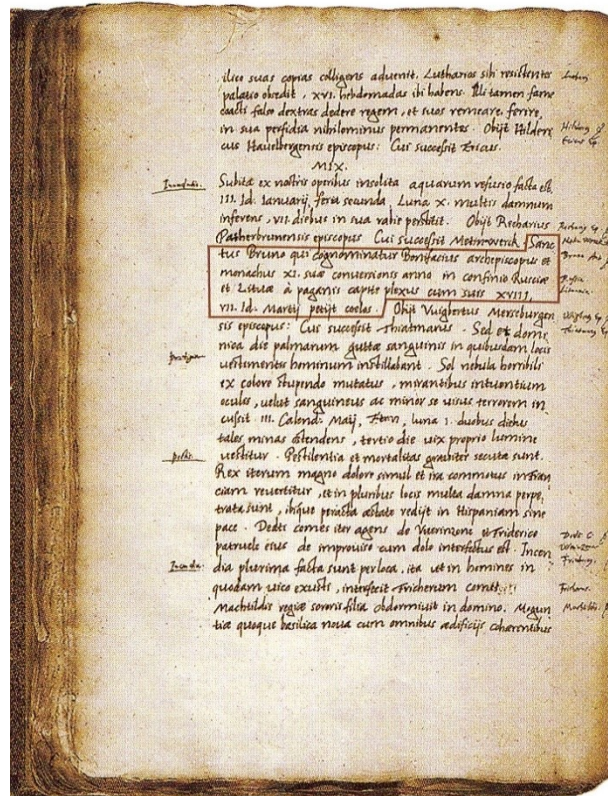
Latina: *Litua, Lethovia; Lettowen; Lethovini*

Ruština: *Лит(ъ)ва (čti Litva)*

Polština: *Litwa, Litwini*

Lietuva

Annales Quedlinburgenses, zápis z roku 1009

KVEDLINBURGO ANALAI. XVI A. NUORAŠAS

Lietuva

MIX.

Inundatio.

Subita ex nostris operibus insolita aquarum refusio facta est, III. Id. Januarij, feria secunda, Luna X. multis damnum inferens, VII. diebus in sua rabie persistit. Obijt Recharius

Patherbrunensis episcopus Cui successit Metinwerck. Sanc

tus Bruno qui cognominatur Bonifacius archiepiscopus et monachus XI. suae conversionis anno in confinio Rusciae et Lituae à paganis capite plexus cum suis XVIIII,

VII. Id. Martij petijt coelos. Obijt Vuigbertus Merseburgen

sis episcopus: Cui successit Thiatmarus - Sed et domi

nica die palmarum guttae sanguinis in quibusdam locis

vestimentis hominum instillabant - Sol nebula horribili

ex colore fulvante mutatus micantibus intuentibus

fructu

MIX.

Subita ex nostris operibus insolita aquarum refusio facta est.
111. Id. Januarij, feria secunda, Luna X. multis damnum
inferens, VII. diebus in sua rabie persistit. Obijt Recharius

Patherbrunensis episcopus. Cui successit Metinoverck. Sanctus
Bruno qui cognominatur Bonifacius archepiscopus et
monachus XI. suae conversionis anno in confinio Rusciæ
et Lituæ a paganis capite plexus cum suis XVIII,

VII. Id. Martij petijt coelos. Obijt Vuigbertus Merseburgen-
sis episcopus: Cui successit Thiatmarus. Sed et domi-
nica die palmarum guttae sanguinis in quibusdam locis
vestimentis hominum instillabant. Sol nebula horribili
ex colore stupendo mutatus, mirantibus intuentium

Rich

Met

Br

Rus

Lit

Mer

Thi

Sanc

tus Bruno qui cognominatur Bonifacius archepiscopus et
monachus XI. suae conversionis anno in confinio Rusciæ
et Lituæ a paganis capite plexus cum suis XVIII,
VII id. Martii periit cælos.

Latvija - Lotyšsko

Latvija

Dnešní tvar: ***Latvija, latvietis / latvieši***

Tento název se definitivně ustálil pro označení Lotyšska až v 19. století. Dříve byly používány poněkud odlišné tvary zachycené v historických pramenech:

V ruských letopisech 11.-12. st.: ***Лотыгола [Lotygola]***

Livonské kroniky (r. 1206): ***Lethos, qui proprie dicuntur Lethigalli.***

- ***Lethhi, Letti;***
- ***Lethia, Lettia***

Prūsai - Prusové

Prūsai - Prusové

- Jméno se objevuje v 9. st.
- Historické zápisy:

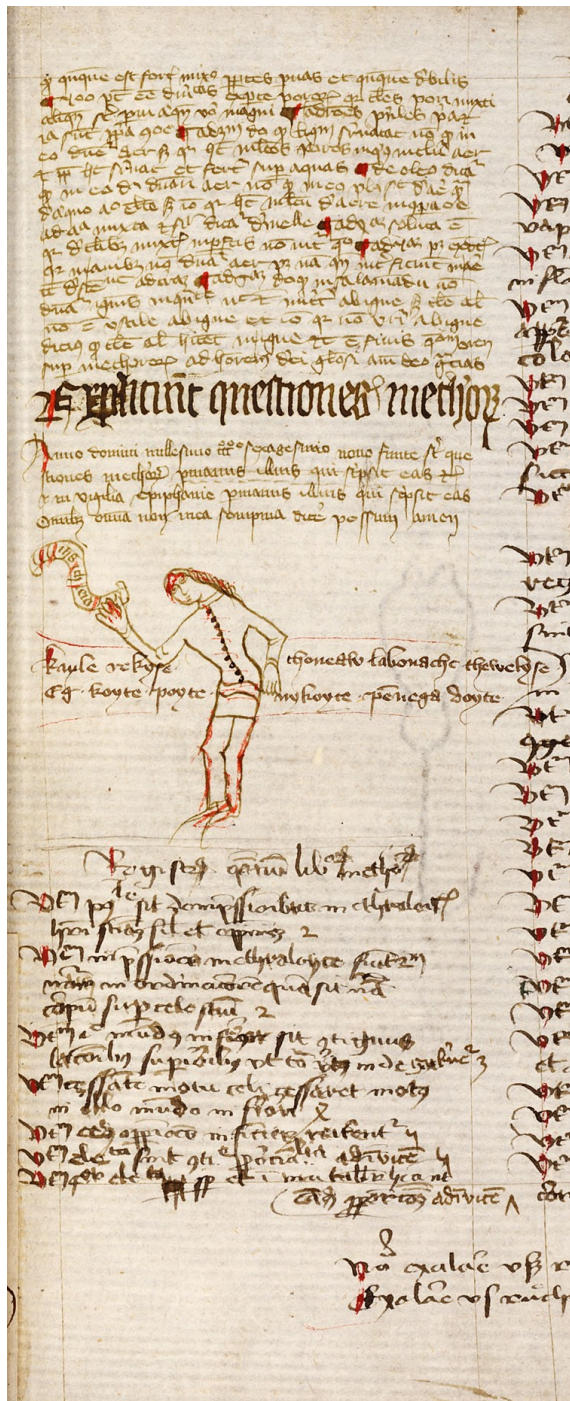
Bruzi *Pruzze* *Pruze*
Pruzzi

gen. pl. *Pruzzorum* *Prucorum*

gen. sg. *Pruzziae*

acc. sg. *Pruciam*

BASILEJSKÝ EPIGRAM (14. ST.)

Nejstarší písemná památka pruštiny
a baltských jazyků obecně

BASILEJSKÝ EPIGRAM

Kayle rekyse
Eg koyte poyte

thoneaw labonache thewelyse
nykoyte penega doyte

Kayle rekyse
Eg koyte poyte

thoneaw labonache thewelyse
nykoyte penega doyte

Žertovná glosa?

Bud' zdráv, pane, ty už nejsi hodný strýček
Když se chceš napít, nechceš peníz dát.

Koleda?

Dobrý den, hospodáři pantáto!
Pokud je libo, dejte napít, pokud ne – dejte peníz.

Pruské písemné památky

169

G ot	Deymis	Comobent	Sabatias
Engel	Kapa	A ede	Same
Hemel	Dangus	Leym	Laydis
Exturne	Laynos	Sant	Sudo
Wortensin	Deymayno	let	Layp
Selengestine	payonun	Berg	Erabis
Summe	Saule	Orunt	Dambo
Wonde	menig	Tal	pandanbis
Wullken	wuppan	Grabe	Kawps
Helle	wyauls	Steyn	Stabis
D ufel	Eawr	U ier	Panno
D or	wettan	Fole	Anglis
Somer	Dagis	Vunche	Somyn
Herbyst	Dypans	Brunt	Enaytas
Winter	Semo	Dyffe	Delame
Woche	Sanayte	Stopassche	Wlicymis
Sontag	nadele	Pouch	Dumis
Montag	ponadele	Brodim	Pore
Dinfstag	wissafendis	Gigge	Keeme
Wittenwoche	possipawate	Ducerstant	Bors
Donmstag	betwurtare	Blut	San
Freitag	pentime	F lamme	Lopis
		F rost	Wms

